

**TØNSBERG
KOMMUNE**

– der barn ler

ÅRSPLAN

MORTENÅSEN BARNEHAGE 2024

Forord

Årsplan for de kommunale barnehagene i Tønsberg bygger på FN's Barnekonvensjon, Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Det forutsettes at ansatte er kjent med innholdet i disse dokumentene.

Videre bygger årsplanen på kommuneplanen og virksomhetsplanen for de kommunale barnehagene.

Virksomhetsplanen gir blant annet følgende føringer:

- Alle barnehagene jobber med inkluderende felleskap i praksis. Barnehagene utformer lokalt innholdet i dette arbeidet, og ett av målene er å utvikle ansattes grunnkompetanse for å ivareta alle barn i barnehagen
- Barnehagene skal ha stort fokus på å skape et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
- Kulturen for langsiktig og systematisk arbeid, erfaringsdeling og kompetansedeling skal videreutvikles

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet, og skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.

Årsplanen for de kommunale barnehagene i Tønsberg følger kommuneplanens handlingsdel, både når det gjelder innhold og tidsperiode.

Årsplanen revideres årlig, og gjelder for kalenderåret.

Årsplanen skal fastsettes hvert år i Samarbeidsutvalget før den trer i kraft.

Barnehagene skal i tillegg utarbeide planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles rutinebeskrivelser finnes i Kvalitetssystemet og annen aktuell informasjon finnes på Tønsberg kommunes hjemmeside under «Barnehage».

1.Barnehagens visjon- og verdigrunnlag

Tønsberg kommune har en felles visjon; «Der barn ler – sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune». Alt arbeid i Tønsberg kommune skal preges av å skape tillit gjennom å være åpen, oppriktig og profesjonell. Vi tolker visjonen slik:

I Mortenåsen barnehage betyr det at vi skaper en hverdag der vi sammen med barna er skapende og tilstede. Vi er opptatt av å fremme felleskap og glede i hverdagen.

Skapende handler for oss om:

- *å ha en kreativ, nytenkende, forskende og undrende væremåte*
- *å bruke fantasi som drivkraft i alt arbeid i barnehagen*
- *å ha åpne dialoger, prøve ut og søke nye spørsmål*

Tilstede handler for oss om:

- *å være i nuet med hele seg*
- *å være genuint lyttende til barns kroppslige og verbale uttrykk*
- *å være sammen om det felles tredje*
-

Fellesskap handler for oss om:

- *mangfold, inkludering, respekt og toleranse*
- *å kjenne tilhørighet i barnehagen og i felleskapet. Noe som igjen skaper trygghet.*

Glede handler for oss om:

- *begeistring og engasjement*
- *et uttrykk som er kontaktskapende og inspirerende*
- *positiv tenkning som påvirker barnehagemiljøet*

Arbeidet med visjonen skal synliggjøres i arbeidet med barna, miljøet og det kollegiale. Derfor skal de ansatte i barnehagen i alt arbeid etterstrebe dette, og være sin væremåte bevisst i møte med barn og foreldre.

1.1: Visjon;

«Der barn ler - Sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune».

Barn som vokser opp og møter et miljø der de opplever og erfarer at de er viktige borgere i samfunnet, tror vi vil være trygge og stolte.

Barn som opplever at de rundt dem vil dem vel, vil tørre å stå opp for seg selv og si sin mening.

Barn som sammen lærer at de kan gjøre en forskjell, vil være bærekraftig for nærmiljøet og jorden vi bor på.

Dette fordrer ansatte som er sitt arbeid i møte med alle barn i barnehagen svært bevisst.

Personalet er bevisste rolle- modeller i hvordan vi skaper godt fellesskap og vennskap og vi arbeider aktivt for et inkluderende miljø hvor alle barn føler seg trygge og blir godt ivaretatt både fysisk og psykisk.

1.2: Verdier; Vi skaper tillit gjennom å være åpne, oppriktige og profesjonelle

Åpen, oppriktig og profesjonell er verdier vi skal etterstrebe i møte med alle.

I Mortenåsen ser vi at disse verdiene henger sammen og er avhengig av hverandre.

I verdiordene legger vi at personalet skal være fleksible, nytenkende og vise at det er rom for alle - uavhengig av bakgrunn. Miljøet skal bære preg av at alle har mulighet for å komme med innspill og stille spørsmål.

For oss er det viktig at alle foreldre er trygge på at de får all den informasjon de har krav på til rett tid.

Vi har tett samarbeid med eksterne samarbeidspartnere for å ivareta barna og familien på best mulig måte.

Verdiene skal også komme til uttrykk i møte med kollegaer, og arbeidsgiver.

1.3: Barnehagens pedagogiske plattform/pedagogiske grunnsyn

I Mortenåsen barnehage jobber vi for å være en psykisk helsefremmende barnehage. Emosjonell intelligens og relasjonskompetanse jobbes det med på alle arenaer, slik at barn, ansatte og foreldre kan stå stødig i seg selv, i møte med hverandre og samfunnet vi alle er en del av.

Med det mener vi:

- Barn har rett til å være delaktige i sitt eget liv og å være aktive borgere i et demokratisk samfunn. Alle mennesker, uansett alder, har kapasiteter som er en ressurs for samfunnet.
Alle barn skal føle seg SETT- HØRT og MØTT i sin hverdag.
De skal møte ansatte som møter dem i følelsene, hjelper de å sette ord på følelsene, og veileder og lærer de å håndtere følelsene på en hensiktsmessig måte.
- Vi sier at et barn har hundre språk. I det legger vi at det finnes så mange flere måter å kommunisere på, som er verdifulle og viktige når man skal være i dialog med omgivelsene. I Mortenåsen barnehage ser vi på barn som kompetente og med ressurser og kompetanse. Barn er nysgjerrige, utforskende, sosiale, kreative og fylt av lærelyst. Vi legger vekt på at barn samhandler og gis anledning til medvirkning i sin egen hverdag.
- Personalet er medforskende og fungerer som veiledere for barna. Gjennom undring og spørsmål reflekterer barna og finner løsninger/teorier på de mysterier de står ovenfor. Personalet skal utvide sin gjørekompetanse gjennom felles refleksjon og en teoretisk forankring. Personalet møter barna i følelsene på en likeverdig, men ikke likestilt måte, og de ansatte vet at de har 100% ansvar for relasjonen.
- Det fysiske miljøet i barnehagen er av stor betydning og er et tilrettelagt spennende læringsmiljø. Miljøet innbyr til lek, læring, undring, forskning, kunnskap, fysisk aktivitet m.m. Avdelingene / fløyene speiler barna i prosess, i prosjekter og det de er opptatt av. Det fysiske miljøet vil være i stadig endring. Innredning og utforming er basert på observasjon og felles refleksjon over barnas bruk av rommene.
Vi bruker ofte begrepet "rommet som den tredje pedagog".

Det handler om kunnskap, prosessarbeid og profesjonelt skjønn. Eller sagt på vår måte: At ord blir til hender (Melvold (red.), 2019)

1.4: Barnehagens satsningsområde/prosjekt

For barnehageåret 2023/2024 arbeider vi med inkludering og mangfold som paraply for det vi skal foreta oss. Gjennom arbeidet «Et inkluderende felleskap der alle føler seg sett, hørt og møtt», arbeider vi med felles litteratur i barnegruppene, men også i personalgruppen. Kompetanseheving knyttet til viktigheten og betydningen av mangfold, inkludering og relasjonskompetanse er avgjørende for å få dette til.

Skal vi bli gode på å inkludere og se hverandre, må vi kjenne på et felleskap i gruppa, i barnehagen og miljøet rundt oss. Derfor er vi opptatt av hva som kan skape det felleskapet og felles referanserammer.

Prosjekter, turer og felles opplevelser både i og utenfor barnehagen, vil kunne gi oss noe av det vi trenger for å føle oss som en del av noe. Hvem vi er sammen og mot hverandre, hva vi kan bety for andre, og egenomsorg vil også være viktig i dette arbeidet.

Barna er prosjektlederne i vår barnehage. Det betyr at prosjektet vil ta ulik vei, avhengig av interesse og alder.

Barnehagen jobber prosjektbasert og det er med utgangspunkt i barns uttrykk at nye prosjekter oppstår. Gjennom tilstedeværende voksne fanger vi opp barnas interesser og impulser og bygger videre på dette.

2. Barnehagens formål og innhold

2.1: Omsorg

Vi streber etter at alle barn skal oppleve trygghet i hverdagen, ved at de føler en tilhørighet til barnehagen og til gruppa. Vi voksne skal være aktivt til stede og sørge for at alle barn har gode tilknytningsrelasjoner og trygge lekemiljøer.

Relasjonskompetanse:

- Barna skal oppleve at de får trøst og blir anerkjent i ulike situasjoner.
- Følelse av å bli sett og hørt på individ – og gruppenivå.
- Barna skal oppleve å ha en forutsigbar hverdag.
- Mestringsfølelse på flere plan.

Voksenrollen:

- Vi skal være til stede, tåle alle barnets sider, og tone oss inn der barna er emosjonelt, psykisk og fysisk.

2.2: Lek

Tilrettelegging for lekemiljøer og varierte former for lek, ved å iscenesette rom med ulike lekematerialer, legge til rette for gode relasjoner og inspirere til kreative lekemiljøer som føles meningsfulle for barna.

Vi rammer inn leken ved å legge til rette for små og store grupper. Voksnes tilstedeværelse er viktig for å veilede, støtte og gi inspirasjon til kreativ lek. Prosjektarbeid bidrar til gode fellesskapsopplevelser og er med på å fremme inkludering i gruppa. Der er vi sammen om ett felles tredje som gir gode lekereferanser

2.3: Danning

- Vi skal lære barna om livsmestring ved å reflektere sammen med barna over valgene de tar i ulike situasjoner.
- Vi skal anerkjenne og tåle barns følelser ved å lytte, bekrefte det de føler og tar barns følelser på alvor
- hjelpe barna i å håndtere ulike sider ved livet.
- Vi skal ha fokus på identitet og mangfold ved å anerkjenne ulikheter og styrker.
- Barn skal få muligheten til å medvirke i sin egen hverdag ved at vi stiller åpne spørsmål, filosoferer og undrer oss sammen med dem.
- Barnehagen er en arena for å dannes inn i ett demokrati. Barnet skaper seg selv gjennom relasjoner til hverandre og til de livslange læringsprosessene.

2.4: Læring

- Vi voksne skal være bevisste på at barn lærer og uttrykker seg på ulike måter og at det er vi som har ansvaret for å tilrettelegge rike leke- og læringsarenaer/miljøer. Barn lærer gjennom inspirerende og varierte lekemiljøer
- Vi støtter barnas utforskning i ulike arenaer.
- Barn lærer av hverandre gjennom lek og relasjoner
- Ved tidlig innsats hjelper vi barn i deres læringsprosesser og til å nå sitt utviklingspotensial.
- Vi er bevisst på ulike læringsstrategier

3.0: Medvirkning:

3.1: Barns medvirkning:

Alle barnehager skal bygge sin virksomhet på verdigrunnlaget og innholdet som er fastsatt i barnehageloven og FNs barnekonvensjon. I artikkel 12 i barnekonvensjonen - barnets rett til å gi uttrykk for sin mening står det:

Alle barn har rett til å si meningen sin, og deres meninger skal bli tatt på alvor.

Ifølge rammeplanen skal alle barn få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet.

For å sikre barns medvirkning må de voksne:

- Gi barna tid og rom til å tenke egne tanker og lære at forskjellige tanker, meninger og ideer kan skape nye forståelser og sammenhenger, som det kan bygges videre på.
- Fremme et menneskesyn der hvert menneske er unikt og blir involvert i en lærings situasjon der det skaper seg selv gjennom relasjon til andre i en livslang læringsprosess.
- Legger til rette for demokratiske prosesser og medborgerskap
- Ivareta barns synspunkter i planlegging, gjennomføring og i vurderingsarbeid
- Ha kunnskap om hvordan barns tanker, meninger og ideer kan komme til uttrykk.
- Bruke dokumentasjon som støtte til mestring og forståelse i medvirkningsarbeidet.

3.2: Foreldres medvirkning:

- Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygges på gjensidig åpenhet, tillit og likeverdig dialog.
- Både foreldre og barnehagen må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er personalets oppgave å forvalte. Et godt samarbeid mellom hjem og barnehage skaper helhet og sammenheng i barnets liv. Vi vil samarbeide om felles arrangementer, for eksempel FN-dagen og sommerfest. Vi vil oppfordre foreldre til å ta del i barnehagens prosjekter og bidra til et inkluderende oppvekstmiljø gjennom positive holdninger til mangfold

- Foreldre gjøres kjent med barnehagens generelle taushetsplikt og spesielle opplysningsplikt i forhold til barnevernstjenesten. Barnehagen plikter også til å opplyse om Handlingsplan mot mobbing.

https://www.tonsberg.kommune.no/f/p1/i2d0fe551-974b-41b5-b994-c8c577fee5cf/handlingsplan_mot_mobbing.pdf

4.0: Vurdering

Vurderingsarbeid:

I barnehagen skal barn og personalet evaluere kontinuerlig. Gjennom arbeid med evaluering og pedagogisk dokumentasjon skaper barnehagen en refleksjonskultur og en kultur for deling og kritisk se på egen pedagogiske praksis. Evalueringen skal først og fremst bidra til utvikling og bevisstgjøring. Barnehagen arbeider for en pedagogikk i bevegelse.

Ting som evalueres kan være:

- Årsplan med satsningsområder
- Egen praksis
- Prosjekter
- Rom og materiell
- Samarbeid, strukturer og organisering
- Holdninger og verdier
- Felles møtearenaer

Hvem skal vurdere:

- Dokumentasjonene bringes tilbake til barna, og gjennom dialog og barns egne ytringer bringes ulike perspektiver inn i evalueringsarbeidet.
- Personalet observerer, dokumenterer, deler, reflekterer, tolker og gjør nye valg.
- Foreldre deltar i evalueringer underveis i dialog med personalet og i foreldersamtaler, foreldreundersøkelser.
- SU stadfester årsplan og gir råd og innspill til ulike planer og høringer

Vi har ulike måter å dokumentere på, gjennom pedagogisk dokumentasjon, dialog, refleksjon, skriftlige innspill og dialog caféer

5.0: Overganger

5.1: Hjem – barnehage

Barnehagen samarbeider med foreldrene om å legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.

Barnehagen tilpasser rutiner og organiserer arbeidet, slik at barn og foreldre sammen kan bli kjent med barnehagen i god tid før første barnehagedag. Personalet i barnehagen arbeider kontinuerlig med kompetanse om barns tilknytning og overganger.

https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i2d0fe551-974b-41b5-b994-c8c577fee5cf/handlingsplan_mot_mobbing.pdf

5.2: Barnehage – skole

Barnehagen har dialogmøter ca. 4 ganger pr. år med Eik skole og SFO for å utvikle samarbeid og innhold for overgang barnehage – skole.

- Evaluering av overgangen, ulike temaer, språkplan, læringsmiljø og sosial kompetanse og
- Barnehagene møtes på tvers i aktiviteter med barna ca. 4 ganger årlig.
- Våren før skolestart: bli- kjent dager på skolen, SFO og fadderordning med elever som skal starte i 5. klasse
- Samtaler og overføringsmøter med foreldre/foresatte i høst- og vårhalvåret
- Se OSS rutine og veileder for mer detaljer:
-

https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i8da30539-230d-499b-a877-1a1184c61817/o-s-s-barnehage-skole-og-sfo-2021.pdf

5.3: Interne overganger

Sikre en trygg og forutsigbar overgang til ny avdeling/gruppe i egen barnehage. Alle ansatte har ansvar for bli kjent med og aktivt arbeide for en god overgang.

- Vi skal sikre god informasjonsflyt og legge grunnlag for godt samarbeid.
- Forberede barn og foreldre/foresatte om bytte av avdeling/ gruppe
- Være sammen med og bygge relasjon mellom ansatte og barn på ny avdeling/gruppe, både ute og inne i barnehagen.
- De ansatte som skal være sammen med barna må aktivt ta kontakt og bli kjent.
- Foreldre/foresatte tilbys å delta i overgangssamtale, med fokus på relevant og viktig informasjon fra en avdeling/gruppe til ny.